

Lokale Educatieve Agenda

Gemeente Stichtse Vecht

November 2011

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Thema's op de Lokale Educatieve Agenda	3
1.1. Thema 1: Zorg in om de school.....	3
1.2. Thema 2: Ontwikkelingskansen	3
1.3. Thema 3: Brede school	3
1.4. Thema 4: Onderwijsaanbod.....	3
1.5. Thema 5: Verkeersveiligheid	3
2. Afspraken binnen de Lokale Educatieve Agenda	4
2.1. Stuurgroep en werkgroepen.....	4
2.2. Gezamenlijk overleg met voortgezet onderwijs en primair onderwijs afhankelijk van thema .	5
2.3. Scheiding onderwijshuisvesting en lokale educatieve agenda	5
2.4. Alleen overleg per kern indien zinvol	5
2.5. Deelnemende partijen	5
2.6. Frequentie.....	6
2.7. Voorzitterschap.....	6
2.8. Secretariaat.....	6
2.9. Locaties	6
2.10. Tijdstip	6
2.11. Tussentijds voorleggen van beleidskeuzes aan schoolbesturen	6
2.12. Do's en dont's voor succesvolle samenwerking:	6
3. Planning van de Lokale Educatieve Agenda	7
3.1. Prioriteiten.....	7
3.2. Planning LEA Gemeente Stichtse Vecht 2011-2012 & 2012-2013.....	7

Inleiding

Gemeenten hebben de afgelopen jaren als gevolg van de centra voor jeugd en gezin en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) steeds meer verantwoordelijkheden gekregen als het gaat om de samenhang in voorzieningen en de sociale infrastructuur voor de jeugd. Met de transitie van de jeugdzorg komen daar bovendien nog meer verantwoordelijkheden bij. Binnen deze beleidsterreinen ontmoeten scholen en gemeenten elkaar constant; de één vanuit de verantwoordelijkheid voor jeugdbeleid en lokaal sociaal beleid en de ander vanuit de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van onderwijs.

Gemeenten hebben met veel van de organisaties binnen het jeugdbeleid en het lokaal sociaal beleid een directe subsidierelatie, wat de mogelijkheid biedt om te sturen op hun beleid en zo invulling te geven aan het lokaal jeugdbeleid. Met het onderwijs heeft zij deze relatie niet. Scholen en hun besturen hebben juist meer beleidsvrijheid en sturingsmogelijkheden dan voorheen. Als gevolg van de lumpsumregeling bepalen zij bijvoorbeeld meer dan voorheen zelf hoe zij hun middelen inzetten. In 2006 werd bovendien de landelijke regeling voor het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid gewijzigd, wat betekende dat gemeenten niet langer kunnen bepalen hoe de vroegschoolse educatie door basisscholen moet worden opgezet. Schoolbesturen hebben hier nu zelf middelen voor en zeggenschap over.

Deze nieuwe bestuurlijke verhoudingen stellen gemeenten én scholen voor een grote uitdaging: hoe ontwikkelen we samen lokaal onderwijs- en jeugdbeleid waarin zowel gemeenten en scholen invulling kunnen geven aan hun verantwoordelijkheid? Aangezien alle gemeenten in Nederland voor deze taak staan, heeft de VNG in 2006 een ondersteunende methode ontwikkeld om het lokaal onderwijsbeleid handen en voeten te geven: *de lokale educatieve agenda*.

Bij de lokale educatieve agenda wordt uitgegaan van de nieuwe verantwoordelijkheden van alle partijen en wordt duidelijk uiteengezet op welke beleidsterreinen onderwijs en gemeenten elkaar treffen. De kern van de methode is de benadering van het onderwijs als gelijkwaardige samenwerkingspartner. De LEA is een instrument dat uitgaat van de gedachte dat gezamenlijk meer bereikt kan worden dan wanneer ieder voor zich zijn of haar verantwoordelijkheid oppakt. Door onderwerpen waarvoor een gezamenlijke verantwoordelijkheid bestaat te benoemen en de aanpak er van te bespreken wordt gestreefd naar een effectieve samenwerking.

De gemeente Stichtse Vecht én de schoolbesturen binnen deze gemeente hebben zich in februari 2011, direct na de start van de nieuwe gemeente, uitgesproken voor het werken met een Lokale Educatieve Agenda. In mei 2011 hebben zij vervolgens met elkaar om tafel gezeten om deze LEA vorm te geven. Voor u ligt het resultaat van deze inzet: de "Lokale Educatieve Agenda" (LEA) van de Gemeente Stichtse Vecht. Deze LEA is als volgt opgebouwd:

- de thema's die zijn gekozen voor de LEA worden kort beschreven;
- de samenwerkingsafspraken die zijn gemaakt worden verwoord;
- de planning voor de periode 2011-2013 is opgenomen.

1. Thema's op de Lokale Educatieve Agenda

1.1. Thema 1: Zorg in om de school

“Zorg in en om de school” is het eerste thema dat door de partijen op de LEA is geplaatst. Aangezien zowel het onderwijs als de gemeente belangrijke verantwoordelijkheden hebben als het gaat om de zorg voor leerlingen en zij nu beide bezig zijn rond dit thema nieuw beleid te ontwikkelen, acht de stuurgroep het van groot belang dat beide beleidsontwikkelingen op elkaar worden afgestemd. Bij dit thema kunt u aan de volgende beleidsontwikkelingen denken:

- Passend onderwijs;
- Zorg en Adviesteams (ZAT);
- Centra voor Jeugd en Gezin (CJG);
- Transitie Jeugdzorg;
- Schoolbegeleidingsdiensten;
- Leerlingenvervoer.

1.2. Thema 2: Ontwikkelingskansen

Ten aanzien van het thema “ontwikkelingskansen” is het van groot belang dat er samenwerkingsafspraken worden gemaakt. Binnen het kader van de wet OKE, is dit zelfs wettelijk verplicht. Echter, niet deze wettelijke verplichting, maar het belang van een optimale ontwikkeling, met name voor leerlingen met achterstanden, is voor de stuurgroep de reden om dit thema hoog op de agenda te plaatsen. De deelnemers geven aan dat er geen kind buiten het onderwijs mag vallen en dat het daarom belangrijk is dat er gewerkt wordt aan de doorgaande leerlijnen en achterstanden. Dit thema behelst de volgende onderwerpen (die overigens deels overlappen):

- De wet OKE: afspraken over doelgroep, bereik, overdracht en resultaatafspraken
- Voor- en vroegschoolse educatie;
- Onderwijsachterstandenbeleid.

1.3. Thema 3: Brede school

De brede school is bij uitstek een beleidsterrein dat staat of valt met samenwerking en wordt om die reden op de LEA geplaatst. Daarbij rijst als eerste de vraag: wat verstaan we onder het begrip brede school? Overal in Nederland wordt hier verschillend over gedacht. Voor de gemeente Stichtse Vecht is ook nog geen definitie geformuleerd. Binnen iedere definitie wordt overigens in elk geval uitgegaan van dat scholen samenwerken met andere partners om een breed aanbod voor kinderen, ouders en wijkbewoners te genereren. Andere beleidsterreinen die samen (kunnen) hangen met dit thema, zijn:

- Combinatiefuncties;
- Dagarrangementen;
- Schooltijden;
- De thema's 1 en 2.

1.4. Thema 4: Onderwijsaanbod

De stuurgroep vindt het van groot belang dat er voor elke leerplichtige leerling een passend onderwijsaanbod is. In de gemeente wordt volgens de deelnemers verder te veel theoretisch onderwijs aangeboden en te weinig praktijkgericht onderwijs. De partijen signaleren een behoefte aan vakscholen. Om gezamenlijk het onderwijsaanbod af te stemmen, plaatsen de partijen dit thema op de lokale educatieve agenda. Daarbij is het volgens de stuurgroep een uitdaging om het onderwijs en het bedrijfsleven met elkaar te verbinden. Ook het bedrijfsleven lijkt namelijk behoefte te hebben aan meer praktijkgericht onderwijs en wil wellicht ook investeren.

1.5. Thema 5: Verkeersveiligheid

In de gemeente Stichtse Vecht verplaatsen veel leerlingen zich op de fiets over relatief grote afstanden. In het primair onderwijs krijgen de leerlingen een verkeers-/fietsexamen, maar het voortgezet onderwijs heeft toch veel te maken met leerlingen die een ongeluk krijgen als ze naar of van school fietsen. Het thema verkeersveiligheid is daardoor niet alleen nu urgent, maar is ook de afgelopen jaren urgent gebleken en moet volgens de partijen daarom ook als thema op de LEA.

2. Afspraken binnen de Lokale Educatieve Agenda

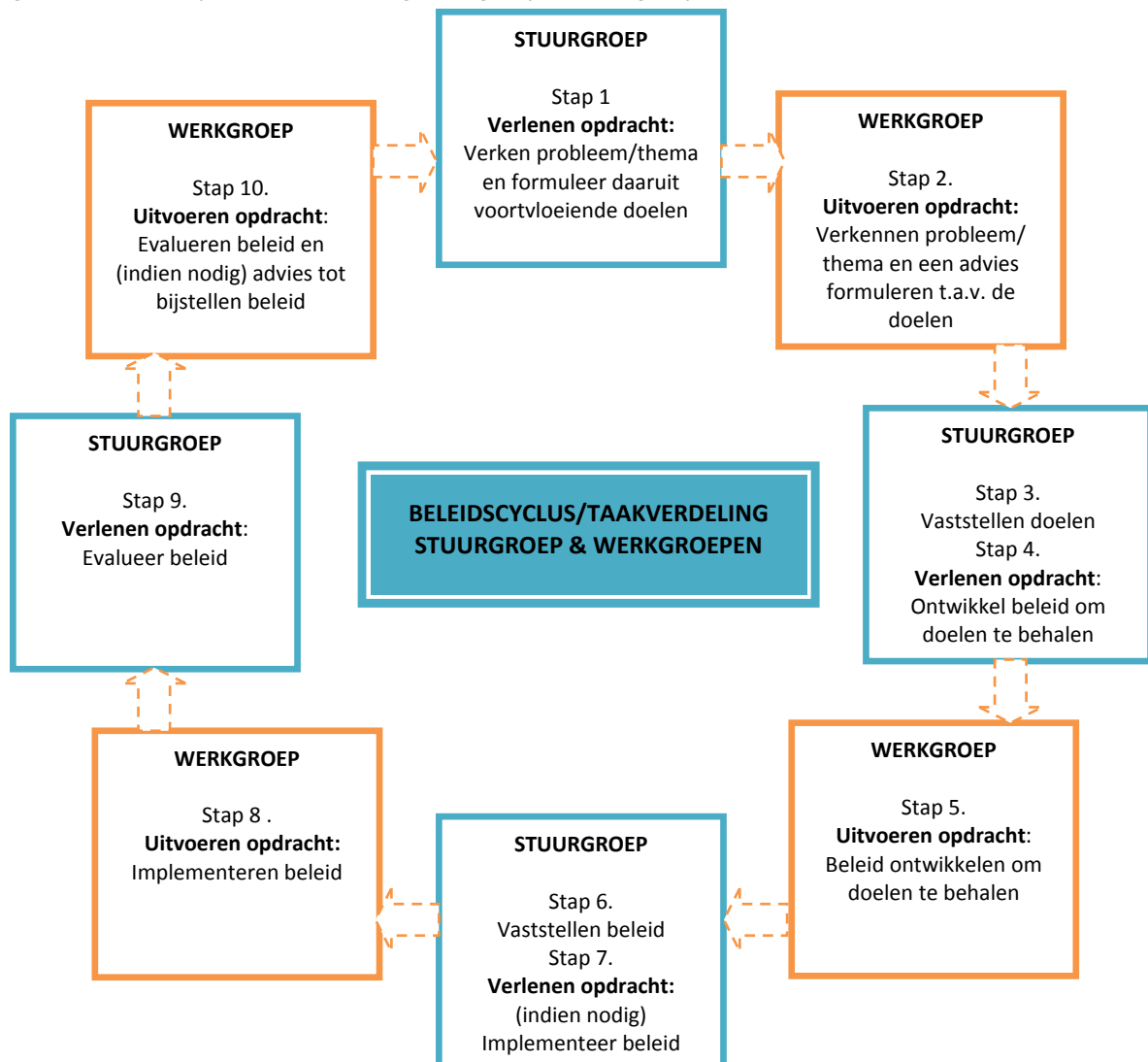
2.1. Stuurgroep en werkgroepen

De deelnemende partijen maken een onderscheid tussen een stuurgroep en werkgroepen. Op deze manier wordt voorkomen dat schoolbesturen ook de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering moeten bespreken, waardoor de stuurgroep zwaar belast wordt en kunnen meer specialistische uitvoerders aanschuiven bij de beleidsontwikkeling en -implementatie. Deelnemers van de stuurgroep nemen niet deel aan de werkgroepen. De stuurgroep richt zich op strategie en visie en wordt gevoed door de verschillende werkgroepen per thema. Daarbij geeft de stuurgroep steeds een opdracht aan de werkgroepen. Dit zal in veel gevallen resulteren in een advies aan de stuurgroep t.a.v. te voeren beleid. In deze LEA wordt bij de te nemen stappen uitgegaan van een 'standaard' cyclus van beleidsontwikkeling. Deze cyclus bestaat uit:

- probleem-/onderwerpverkenning
- vaststellen doelen beleid
- beleidsontwikkeling
- beleid vast stellen
- beleid implementeren
- beleid evalueren
- beleid (indien nodig) bij stellen

De taakverdeling van de stuurgroep en werkgroepen gebaseerd op deze cyclus is opgenomen in figuur 2.1.

Figuur 2.1 Beleidscyclus/taakverdeling stuurgroep en werkgroepen

2.2. Gezamenlijk overleg met voortgezet onderwijs en primair onderwijs afhankelijk van thema

De thema's en gespreksonderwerpen zijn voor primair en voortgezet onderwijs verschillend. Dit maakt het scheiden van beide typen onderwijs in de overlegstructuur effectief. Aan de andere kant pleit de doorgaande leerlijn er voor dat beide partijen van elkaar weten wat er speelt en dat beleid op elkaar wordt aangepast (denk daarbij aan het beleid rond CJG/zorg, leerplicht etc). Om die reden kiezen de partijen voor een gezamenlijk overleg tussen voortgezet en primair onderwijs bij thema's die zich hiervoor lenen.

2.3. Scheiding onderwijshuisvesting en lokale educatieve agenda

Onderwijshuisvesting is een technischer en duidelijk afgebakend beleidsterrein dan de LEA. Het scheiden van onderwijs inhoudelijke agendapunten en onderwijshuisvesting is om die reden zinvol. Voor sommige besturen geldt bovendien dat er verschillende afvaardiging wordt gestuurd per onderwerp. Een nadeel van een scheiding tussen huisvesting en LEA, is dat dit leidt tot meer vergadermomenten. De partijen kiezen daarom voor een gescheiden overleg, maar combineren wel de data en tijdstippen.

2.4. Alleen overleg per kern indien zinvol

Sommige onderwerpen van de lokale educatieve agenda, denk aan de brede school, kunnen eventueel per kern worden besproken. Lokale partijen, zoals BSO's en verenigingen, kunnen dan aanschuiven, zonder dat het aantal deelnemers te groot wordt. Omdat we in de eerste plaats echter gemeentebreed beleid ontwikkelen, beperkt overleg op kernniveau zich tot werkgroepoverleg met als doel input voor beleidsontwikkeling of afspraken over de implementatie.

2.5. Deelnemende partijen

De volgende partijen nemen deel aan de lokale educatieve agenda van de gemeente Stichtse Vecht:

- Primair onderwijs
- Voortgezet onderwijs
- De gemeente Stichtse Vecht

- Het Centrum voor Jeugd en Gezin (Zuwe Zorg en GGD)
- Het samenwerkingsverband PassenderWijs
- Het samenwerkingsverband Voortgezet onderwijs 20.1
- Het samenwerkingsverband Annie M.G. Schmidt
- } *Thema 1: Zorg in en om de school*

- Houders kinderopvang
- Stichtingen peuterspeelzaalwerk
- Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen
- Zuwe Zorg
- GGD Midden Nederland
- } *Thema 2: Ontwikkelingskansen*

- Afhankelijk van definitie en doel brede school
- } *Thema 3: Brede school*

- ROC's
- Universiteit Nijenrode?
- Afhankelijk van doelstelling: partijen uit bedrijfsleven
- } *Thema 4: Onderwijsaanbod*

- Veilig Verkeer Nederland
- } *Thema 5: Verkeersveiligheid*

Gezien het grote aantal deelnemende partijen moet daarbij in het oog worden gehouden dat het aantal deelnemers van vergaderingen erg groot kan worden. Daarom worden de partijen voor de stuurgroep op basis van de agenda uitgenodigd voor dat deel van het overleg dat 'hun' thema betreft.

De deelnemende partijen kunnen er in de toekomst ook voor kiezen om ook in de stuurgroep met vertegenwoordigers per organisatie/sector te gaan werken. Om daarbij te waarborgen dat de stuurgroep slagkracht en beslissingsbevoegdheid behoudt, zal dan met een convenant gewerkt moeten worden,

waarin partijen bevoegdheden mandateren aan de vertegenwoordigers. Tot die tijd kunnen partijen elkaar vertegenwoordigen, mits de afwezige partij bij het afmelden aangeeft wie hem/haar in het overleg vertegenwoordigt. Voor de werkgroepen worden sowieso vertegenwoordigers van sectoren/domeinen uitgenodigd, aangezien de werkgroepen geen beslissingsbevoegdheid hebben, maar een adviserende of implementerende rol.

2.6. Frequentie

Er vindt minstens twee keer per jaar een overleg plaats van de stuurgroep LEA. Indien nodig worden extra overleggen per thema worden gepland. Daarnaast is afgesproken dat de frequentie van twee keer per jaar niet wordt aangehouden in de startfase van deze lokale educatieve agenda. In de startfase is wellicht een frequentie van drie à vier keer noodzakelijk (zie ook de planning).

De overlegfrequentie van de werkgroepen hangt af van de opdrachten die voor de verschillende thema's worden geformuleerd.

2.7. Voorzitterschap

De stuurgroep wordt voorgezeten door de wethouder onderwijs, daar de wethouder politiek verantwoordelijk is, maar werkgroepen kunnen ook goed door het onderwijs worden voorgezeten. Door taken te verdelen onder alle partijen wordt het succes van het overleg namelijk een gezamenlijk doel en daarmee meer haalbaar.

2.8. Secretariaat

De gemeente neemt alle secretariële taken rond de stuurgroep en werkgroepen op zich.

2.9. Locaties

De stuurgroep vindt plaats in een van de gemeentekantoren. Daarnaast kan er ook voor worden gekozen om een deel van de overleggen van werkgroepen op locatie te laten plaatsvinden. Indien gewenst kan een overleg gecombineerd worden met een themabijeenkomst verzorgd door één van de partijen.

2.10. Tijdstip

De wensen t.a.v. het tijdstip binnen de stuurgroep zijn divers. Voor grote besturen geldt dat zij het overleg graag overdag onder werktijd voeren, terwijl bestuursleden van kleinere besturen juist graag 's avonds overleggen, omdat zij ook vaak een andere functie vervullen naast de bestuursfuncties. Als compromis wordt gekozen voor een tijdstip aan het einde van de middag.

De overleggen van de werkgroepen vinden plaats onder werktijd.

2.11. Tussentijds voorleggen van beleidskeuzes aan schoolbesturen

De kans bestaat dat zich in de praktijk situaties voordoen waarbij de gemeente behoefte heeft om een beleidskeuze voor te leggen aan de schoolbesturen in een periode waarin geen stuurgroepvergaderingen gepland zijn. Dit kan gaan om beleidskeuzes waar een grote tijdsdruk op staat of beleidskeuzes die niet direct samenhangen met de thema's in deze LEA. Afhankelijk van (de zwaarte van) het onderwerp worden de schoolbesturen in deze situaties schriftelijk of in een extra te plannen overleg hierover geconsulteerd.

2.12. Do's en dont's voor succesvolle samenwerking:

Een succesvolle samenwerking kan volgens de partijen:

- als deelnemers aan het LEA overleg niet afzeggen, dus eenmaal deelnemer betekent aanwezig zijn;
- als er snel goede en zichtbare resultaten geboekt worden;
- als er helder (SMART) geformuleerde opdrachten aan de werkgroepen gegeven worden;
- als de juiste en voldoende mensen in de werkgroepen afgevaardigd worden;
- als alle deelnemers (domeinen) heldere standpunten hebben geformuleerd;
- als er een goede voorbereiding is, dat betekent bijvoorbeeld dat stukken tijdig aangeleverd worden;
- als er sprake is van duidelijke besluitvorming/afspraken;
- als deelnemers zich kunnen laten afvaardigen, maar alleen als ze dan het mandaat goed regelen;
- als ervoor gekozen wordt om drie dingen goed te doen in plaats van zes dingen half;
- als van alle domeinen duidelijk wordt wie voor welk thema verantwoordelijk is.

3. Planning van de Lokale Educatieve Agenda

3.1. Prioriteiten

Op een aantal thema's is het van belang dat op korte termijn actie wordt ondernomen. Echter, niet alles kan tegelijkertijd. Om die reden is het van belang om prioriteiten toe te kennen onder de thema's. De nummering van de thema's staat dan ook direct voor de prioritering en is als volgt:

- Prioriteit 1 *Thema 1: Zorg in en om de school*
- Prioriteit 2 *Thema 2: Ontwikkelingskansen*
- Prioriteit 3 *Thema 3: Brede school*
- Prioriteit 4 *Thema 4: Onderwijsaanbod*
- Prioriteit 5 *Thema 5: Verkeersveiligheid*

3.2. Planning LEA Gemeente Stichtse Vecht 2011-2012 & 2012-2013

De thema's *Zorg in om de school* en *Ontwikkelingskansen* hebben zodoende de hoogste prioriteit. Deze prioritering komt terug in onderstaande planning voor de schooljaren 2011-2012 en 2012-2013. Deze planning gaat er vanuit dat de twee werkgroepen met hoogste prioriteit zo snel mogelijk een opdracht krijgen en starten met het verkennen van hun thema en de doelen die bereikt moeten worden. De overige drie werkgroepen volgen een langzamer traject. Voordeel hiervan is dat de stuurgroepvergaderingen enigszins aan de hand van thema's kunnen worden ingericht en dat niet alle inzet tegelijkertijd wordt verlangd op uitvoerend niveau. Nadeel is dat de stuurgroep in het eerste schooljaren inderdaad vaker dan de afgesproken frequentie bijeen dient te komen, namelijk zowel in het schooljaar 2011-2012 als het schooljaar 2012-2013 drie keer.

Wanneer	Wat	Wie
Schooljaar 2011-2012		
November 2011	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vaststellen LEA ➤ Opdracht geven aan de werkgroepen voor thema's 1 en 2 om het thema te verkennen en doelen te formuleren (stap 1) 	Stuurgroep
November 2011	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uitnodigen overige partijen stuurgroep 	Gemeente
Periode december 2011- maart 2012	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Thema verkennen ➤ Doelen formuleren (stap 2) 	Werkgroep thema 1 & Werkgroep thema 2
Maart 2012	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Voor de thema's 1 en 2 de doelen vaststellen (stap 3) ➤ Opdracht geven aan de werkgroepen voor thema's 1 en 2 om beleid te ontwikkelen om doelen te behalen (stap 4) 	Stuurgroep
Periode maart 2012 - oktober 2012	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beleid ontwikkelen om doelen te behalen (stap 5) 	Werkgroep thema 1 & Werkgroep thema 2
Juni 2012	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opdracht geven aan de werkgroepen voor thema's 3, 4 en 5 om het thema te verkennen en doelen te formuleren (stap 1) 	Stuurgroep

Schooljaar 2012-2013		
Periode juni 2011- oktober 2012	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Thema verkennen ➤ Doelen formuleren (stap 2) 	Werkgroep thema 3 & Werkgroep thema 4 & Werkgroep thema 5
Oktober 2012	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Voor de thema's 1 en 2 beleid vast stellen en opdracht geven te implementeren (stap 6 en 7) ➤ Voor de thema's 3, 4 en 5 de doelen vaststellen (stap 3) ➤ Opdracht geven aan de werkgroepen voor thema's 3,4 en 5 om beleid te ontwikkelen om doelen te behalen (stap 4) 	Stuurgroep
Periode oktober 2012 - februari 2013	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beleid ontwikkelen om doelen te behalen (stap 5) 	Werkgroep thema 3 & Werkgroep thema 4 & Werkgroep thema 5
Periode oktober 2012 - juni 2013	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beleid implementeren 	Werkgroep thema 1 & Werkgroep thema 2
Februari 2012	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Voor de thema's 3, 4 en 5 beleid vast stellen en opdracht geven te implementeren (stap 6 en 7) 	Stuurgroep
Periode februari 2012 - juni 2013	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Beleid implementeren 	Werkgroep thema 3 & Werkgroep thema 4 & Werkgroep thema 5
Juni 2012	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stand van zaken van alle thema's 	Stuurgroep

Uiteraard bestaat binnen deze planning, zoals bij iedere planning, de ruimte en mogelijkheid om af te wijken aan de hand van voortschrijdend inzicht.